росту экспарту могуць паспрыяць далейшае развіццё тавараправоднай сеткі, заключэнне новых кантрактаў на пастаўку прадукцыі з магчымым наступным прадастаўленнем дылерскіх правоў.

Нягледзячы на актыўныя пераўтварэнні ў сферы дрэваапрацоўчай прамысловасці, праведзеная дыягностыка стану экспартнага патэнцыялу прадпрыемстваў галіны выявіла неабходнасць удасканалення інструментаў, якія складаюць аснову нарошчвання экспартнага патэнцыялу.

Літаратура:

1. Нацыянальны статыстычны камітэт Рэспублікі Беларусь. Знешні гандаль. URL: https://www.belstat.gov.by (дата доступу: 26.02.2021).
2. Праграма развіцця мэблевай вытворчасці канцэрна «Беллеспаперапрам» на перыяд да 2020 года. URL: http://www.bellesbumprom.by/images/text/programm/progr_mebel.pdf (дата доступу: 26.02.2021).

АСАБЛІВАСЦІ ПАЛІТЫКІ ІМПАРТАЗАМЯШЧЭННЯ У РЭСПУБЛІЦЫ БЕЛАРУСЬ

Клімянкоў І.А., Брэзіна А.М.
Навуковы кіраўнік: Гардзейчык С.В., м.э.н., выкладчык
Баранавіцкі дзяржаўны універсітэт

Імпартазамяшчэнне – палітыка дзяржавы, накіраваная на рацыяналізацыю імпарту тавараў і паслуг з дапамогай стымулявання айчынных вытворцаў аналагічных прадуктаў, стварэнне на тэрыторыі краіны новых прадпрыемстваў, у тым ліку і з удзелам замежнага капіталу для арганізацыі выпуску прадукцыі, якая раней імпартавалася [4].

Палітыка імпартазамяшчэння ў Рэспубліцы Беларусь накіравана на пашырэнне долі забеспячэння ўнутранага рынку краіны айчыннымі таварамі.

Асноўныя стратэгічныя задачы краіны для паспяховага развіцця: рост экспарту тавараў і паслуг, павышэнне яго эфектыўнасці, павелічэнне рэнтабельнасці экспартных паставак, выхад на станоўчае сальда знешняга гандлю і г. д. [5]

Найбольш выгадным варыянтам для эканомікі Беларусі з'яўляецца развіццё вытворчасцей на мясцовых рэсурсах.

Актуальнасць тэмы імпартазамяшчэння для Рэспублікі Беларусь выклікана неспрыяльнай тэндэнцыяй у знешнім гандлі, а менавіта наяўнасцю значнага адмоўнага сальда [1].

Табліца 1 – Баланс знешняга гандлю таварамі ў Рэспубліцы Беларусь, млн. дол. ЗША

Баланс знешняга гандлю таварамі Рэспублікі Беларусь (Мільёнаў долараў ЗША; у бягучых цэнах)					
	2019 г.	2020 г.	2020 г. у % да 2019 г.	Студзень-лістапад 2020 г.	Студзень-лістапад 2020 г. в % да студзеня-лістапада 2019 г.
Знешні гандаль таварамі - усяго					
Абарот	72 431,8	61 659,3	85,1	55 177,8	84,3
Экспарт	32 955,1	29 040,5	88,1	26 092,0	86,6
Імпарт	39 476,7	32 618,8	82,6	29 085,8	82,2
Сальда	-6 521,6	-3 578,3		-2 993,8	

Заўвага - Крыніца: Нацыянальны статыстычны камітэт Рэспублікі Беларусь [2], ўласная распрацоўка.

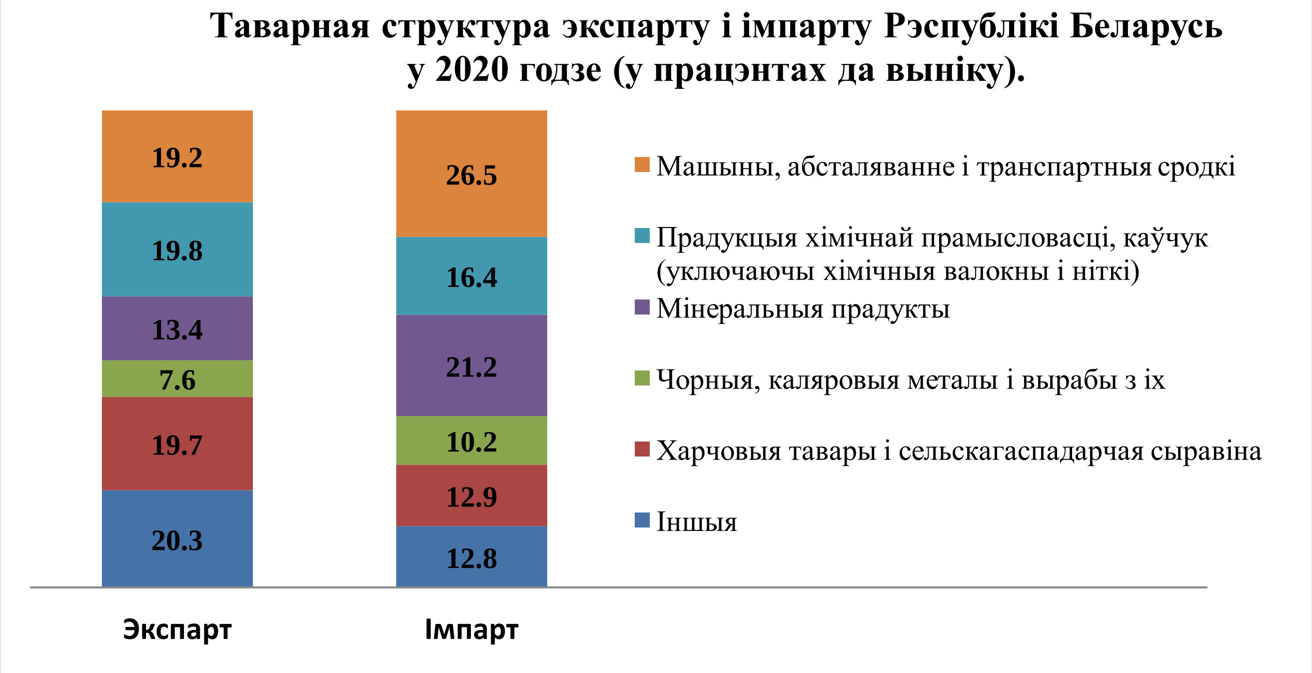

Мал. 1. Таварная структура экспарту і імпарту Рэспублікі Беларусь у 2020 годзе.

Заўвага - Крыніца: Нацыянальны статыстычны камітэт Рэспублікі Беларусь [2].

У апошні час у знешнім гандлі Рэспублікі Беларусь назіралася пастаяннае павелічэнне аб'ёму імпартных закупак [3]. Адбывалася ж гэта з-за таго, што наша краіна нарошчвала прамысловую вытворчасць. Таксама, варта адзначыць тое, што пры гэтым экспарт расце не такімі хуткімі тэмпамі, як імпарт. З мэтай зніжэння перавагі імпарту над экспартам у нашай краіне і была распрацавана

палітыка імпартазамяшчэння [3].

Таксама, існуе вялікая колькасць прыкладаў тавараў з нашага жыцця, якія цалкам могуць замяніць свае імпартныя аналагі на ўнутраным рынку: адзенне беларускага брэнда «Світанак», тэлевізары і розная электратэхніка брэнда «Гарызонт», знакамітыя халадзільнікі «Атлант», аўтамабілі беларуска-кітайскай вытворчасці «Geely», а таксама многія іншыя вытворцы.

У агульным і цэлым, можна казаць, што найважнейшым аспектам ў дасягненні станоўчага сальда знешняга гандлю Рэспублікі Беларусь з'яўляецца зніжэнне імпартаёмістасці выробленай прадукцыі і імпартазамяшчэнне тавараў, спажываных на ўнутраным рынку. Аднак, варта адзначыць той факт, што па большасці відаў прадукцыі адсутнічае ипортозамещающий эфект і назіраецца рост долі імпартных тавараў і паслуг. Таму магчымасці нарошчвання аб'ёмаў выпуску такой прадукцыі ў рамках палітыкі імпартазамяшчэння абмежаваныя і не павінны з'яўляцца прыярытэтнымі.

Падводзячы вынік вышэй праведзенага даследавання, можна зрабіць выснову аб тым, што павышэнне канкурэнтаздольнасці айчыннай прадукцыі і нарошчванне экспарту выводзіць эканоміку краіны на новы ўзровень, такім чынам, Рэспубліка Беларусь зацікаўлена ў зніжэнні долі імпарту.

Літаратура:

1. Навукова-практычны часопіс «Праблемы Упраўлення». №2 (47). 2013. С. 88-93.
2. Нацыянальны статыстычны камітэт Рэспублікі Беларусь. URL: https://www.belstat.gov.by/. (дата доступу: 2021/02/27).
3. Абуховіч А. С. Выратавальны круг. Справа. URL: http://delo.by/news/~shownews/2011030106. (дата доступу: 2021/02/27).
4. Буглай В. Б., Лівенцаў Н. Н. Міжнародныя эканамічныя адносіны. Вучэб. Дапаможнік. М .: Фінансы і статыстыка. 2012. 157 с..
5. Хвастоў М. А. Праграма імпартазамяшчэння. *Эканомікс*. 2012. № 6. 38 с.

ПРАБЛЕМЫ І ШЛЯХІ ПАВЫШЭННЯ ЭФЕКТЫЎНАСЦІ ІМПАРТАЗАМЯШЧЭННЯ Ў РБ

Крывадубская А. А., Мазуркевіч Ю. Э.
Навуковы кіраўнік: Гардзейчык С. В., м. э. н., выкладчык
Баранавіцкі дзяржаўны універсітэт

За час існавання Рэспублікі Беларусь як незалежнай дзяржавы агульны аб'ём імпарту тавараў і паслуг пастаянна перавышаў экспарт. Спецыфічнай асаблівасцю знешнеэканамічнай дзейнасці краіны-гэта яе залежнасць ад імпарту паліва, энергіі і сыравіны. Іх купля патрабуе пастаяннага прытоку валюты ў сувязі з павелічэннем экспарту. Аднак для гэтага патрабуецца не толькі эфектыўная праца экспартна-арыентаваных прадпрыемстваў, але і